

Школска 2008/2009. година
Окружно такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе

VIII разред

Шифра: _____

1.	Одреди гласовне промене извршене у речи огрешење : _____	
2.	Наведи звучне уснене сугласнике: _____	
3.	У наведеним речима подвуци два самогласника (вокала) са дугоузлазним акцентом: хигијена, корачати, долетети, пољубити	
4.	Подвуци предлоге који се могу наћи и испред и иза именице у оквиру предлошко-падежне конструкције: због, ради, према, без, упркос, при, ка	
5.	Одреди врсте подвучених речи у примеру Ух, што не смем да му се приближим : а) ух: _____; б) не: _____; в) да: _____.	
6.	Подвуци аугментативе међу следећим примерима: будалетина, глупак, дешњак, брадурина, кривина, јунетина	
7.	Издвој префиксе у следећим примерима: а) збратимити се: _____; б) рашчупати: _____.	
8.	Подвуци реч добијену претварањем: Бугарска, Белгија, Белорусија, Бангладеш, Бразил, Босна	
9.	Напиши синонине подвучених речи: а) <u>наративни</u> презент: _____; б) <u>партитивни</u> генитив: _____.	
10.	Речи икона, фреска и манастир у српски језик су ушле из: а) латинског језика; б) грчког језика; в) руског језика; г) италијанског језика. Заокружи слово испред тачног одговора.	

11.	У примеру Соба с улице била је светла, бела, чиста одреди: а) субјекат: _____; б) глаголски део предиката: _____.	
12.	Одреди функцију зависне реченице у инверзији у примеру Пошто је тако неколико ноћи једнако радио, онда му браћа почну злобити што они нису могли јабуке сачувати, а он је сваку ноћ сачува. _____	
13.	Преформулиши подвучену реченицу тако да она постане безлична: Лепо је <u>кад човек путује у друштву.</u> Лепо је _____.	
14.	Заокружи слово испред примера у којем се генитив може заменити неким другим падежом, а да значење остане исто: а) Попиј хладне воде, биће ти боље. б) Напиј се хладне воде, биће ти боље. в) Чувај се хладне воде, биће ти боље.	
15.	Одреди врсте зависних реченица по значењу: а) Показао ми је човека чијем сам сину предавао. _____ б) Донео сам гарантно писмо да добијем визу. _____	
16.	У примеру из <i>Мемоара</i> Проте Матеје Ненадовића Они су били тако оковани да нису својим рукама ни хлеба до уста донети могли, него су их други нахрањивали. Чујемо ми у Бранковини тај несрећни глас одреди: а) глаголски облик подвученог глагола: _____; б) значење тог глаголског облика: _____.	
17.	Прецизно одреди глаголски облик подвучених глагола у примеру Заузео сељак комад земље, а оштећени <u>дошао</u> светом Сави на жалбу: _____	
18.	У примеру Он подиже главу и поче најзад да говори благим гласом за подвучени глагол одреди: а) глаголски род: _____; б) глаголски вид: _____.	
19.	У Вуковом <i>Српском рјечнику</i> из 1818. постоји: а) само облик ајдук ; б) само облик хајдук ; в) и облик ајдук и хајдук . Заокружи слово испред тачног одговора.	
20.	Препиши правилно, писаним словима, реченицу НА СПОМЕН ПЛОЧИ СУ ИМЕНА СПОНЗОРА А ТО СУ СКЗ НОЛИТ ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ И КРЕЈАТИВНИ ЦЕНТАР: _____ _____	

Прегледао: _____ Укупно поена: _____

Школска 2008/2009. година
Окружно такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе

VIII разред

Решења

1. палатализација и јотовање [редослед није битан]
2. б, м, в [редослед није битан]
3. х и г и ј е н а, п о љ у б и т и
4. ради, упркос
5. а) узвик; б) речца (партикула); в) везник
6. будалетина, брадурина
7. а) с(-); б) раз(-)
8. Бугарска
9. а) приповедачки; б) деони
10. б)
11. а) соба с улице; б) била је
12. прилошкоодредбена (прилошке одредбе/прилошке одредбе за узрок)
13. кад(а) се путује у друштву
14. а)
15. а) односна; б) намерна
16. а) презент; б) релативно (релативни/ приповедачко/приповедачки, наративно/наративни)
17. крњи перфекат
18. а) прелазан; б) свршен
19. а)
20. На спомен-плочи су имена спонзора, а то су(;) СКЗ, Нолит, Завод за уџбенике и Креативни центар.